

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ЕЛЕКТРОІНЖЕНЕРІЇ
КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНО-ІНТЕГРОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

РОЖИЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР РУСЛАНОВИЧ

УДК 628.81

**РОЗРОБКА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ
УПРАВЛІННЯ ТЕПЛОМЕРЕЖОЮ ПРОМИСЛОВОГО ОБ'ЄКТУ**

151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Автореферат
дипломної роботи магістра

Тернопіль 2019

Роботу виконано на кафедрі комп'ютерно-інтегрованих технологій Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України

Керівник роботи: кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерно-інтегрованих технологій

Митник Микола Мирославович,
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

Рецензент: кандидат технічних наук, доцент кафедри автоматизації технологічних процесів і виробництв

Савків Володимир Богданович,
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя

Захист відбудеться 26 грудня 2019 р. о 12³⁰ годині на засіданні екзаменаційної комісії № 45 у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул. Руська, 56, навчальний корпус №1, ауд. 401

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми роботи. Організація роботи системи передачі тепла є комплексною задачею, де необхідно контролювати гідравлічний стан тепломережі, тиск та температуру в багатьох точках тепломережі як в середині теплопроводу, так і назовні. Оператор не завжди може оперативно відреагувати на зміну теплового балансу в системі, що може привести до втрати тепла або порушення теплового комфорту приміщень.

Розробка автоматизованих інформаційних систем диспетчеризації та управління тепломережею є актуальною задачею на сьогоднішній час

Мета роботи: розробити інформаційну систему керування тепломережею промислового об'єкту, оптимізувати її роботу.

Об'єкт, методи та джерела дослідження. система на базі програмованого логічного контролера для контролю кліматичних параметрів системи теплопостачання.

Отримані результати:

- проаналізовано методи організації диспетчерського керування тепломережею
- розглянуто основні аспекти автоматичного керування розподілом теплоресурсів та контролю гідравлічного стану тепломережі
- розроблено автоматизовану інформаційну систему для керування та моніторингу тепломережі

Практичне значення отриманих результатів.

Розроблена система та результати досліджень можуть бути використані при впровадженні систем контролю та моніторингу теплопостачання.

Апробація. Окремі результати роботи доповідались на VIII Міжнародній науково-технічній конференції молодих учених та студентів „Актуальні задачі сучасних технологій“, 27-28 листопада 2019 року.

Структура роботи. Робота складається з розрахунково-пояснювальної записки та графічної частини. Розрахунково-пояснювальна записка складається з вступу, 8 частин, висновків, переліку посилань та додатків. Обсяг роботи: розрахунково-пояснювальна записка – 117 арк. формату А4, графічна частина – 13 аркушів презентації формату А4.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі описано актуальність задачі розробки та дослідження систем управління теплопостачанням промислових об'єктів.

В аналітичній частині описано види та принципи регулювання систем теплогенерації та теплопостачання.

В технологічній частині описано технологічний процес забезпечення розподілу та виробництва теплової енергії та її розподіл і передачу до споживачів.

В конструкторській частині розроблено автоматизовану систему для контролю і оптимізації системи теплопостачання промислового об'єкту.

В науково-дослідній частині проведено дослідження системи розподілу тепла та обґрунтовано введення додаткових догрівачів.

В спеціальній частині розглянуто протоколи передачі даних від контролера до СКАДА системи.

В частині «Обґрунтування економічної ефективності» розглянуто питання організації виробництва і проведено розрахунки техніко-економічної ефективності проектних рішень.

В частині «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» описано питання охорони праці та безпеки життєдіяльності при роботі з системою.

В частині «Екологія» проаналізовано сучасний екологічний стан України, розглянуто питання забруднення довкілля, що виникає внаслідок реалізації магістерської роботи, а також запропоновано заходи зі зменшення забруднення довкілля.

У загальних висновках до дипломної роботи описано прийняті в роботі технічні рішення і організаційно-технічні заходи, які забезпечують виконання завдання; оригінальні технічні рішення, прийняті автором в процесі роботи; технічні рішення роботи, які можуть бути впроваджені у виробництво; техніко-економічні показники роботи.

В додатках до пояснювальної записки приведено текст розробленої програми для керування автоматизованою системою.

В графічній частині приведено креслення автоматизованої системи, алгоритмів організації дослідження, роботи системи, основні результати проведених досліджень.

ВИСНОВКИ

В результаті виконання магістерської роботи було проведено створення автоматизованої системи керування тепломережею промислового об'єкту.

В роботі було проаналізовано методи управління процесами створення та розподілу теплоносія, розглянуто основні параметри, які найбільше впливають на цей процес.

Було розроблено систему автоматичного контролю за розподілом теплоносія в системі теплопостачання на базі програмованого логічного контролера ПЛК 110-60 та модулів вводу-виводу МДВВ та МВ 110-8А.

Також було досліджено можливість корекції теплоспоживання на великій відстані від джерела тепла.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Дослідження системи керування процесом виробництва цукрового сиропу / В.В. Панонько, Р.Я. Пташник, В.Р. Рожицький, В.В. Левицький // Матеріали VIII Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів „Актуальні задачі сучасних технологій“, 27-28 листопада 2019 року — Т. : ТНТУ, 2019 — Том 2. — С. 78. — (Комп'ютерно-інформаційні технології та системи зв'язку).

АНОТАЦІЯ

Рожицький В.Р. Розробка та дослідження інформаційної системи управління тепломережою промислового об'єкту. – Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль, 2019.

Було розроблено систему автоматичного контролю за розподілом теплоносія в системі теплопостачання на базі програмованого логічного контролера ПЛК 110-60 та модулів вводу-виводу МДВВ та МВ 110-8А.

Також було досліджено можливість корекції теплоспоживання на великій відстані від джерела тепла.

Ключові слова: тепломережа, контроль, програмований логічний контролер, керування.

ANNOTATION

Rozhytsky V.R. Development and research of information system for management of heat system of industrial object. - Ivan Puliuyi Ternopil National Technical University. - Ternopil, 2019.

A system for automatic control over the distribution of the coolant in the heat supply system was developed based on the PLC 110-60 programmable logic controller and the I/O and MV 110-8A modules.

The possibility of correction of heat consumption at a long distance from the heat source was also investigated.

Keywords: heating system, control, programmed logical controller, control.